

XUẤT CẤP HÀNG DỰ TRỮ QUỐC GIA TRONG TÌNH HUỐNG ĐỘT XUẤT, CẤP BÁCH VÀ CÔNG TÁC ĐỐI NGOẠI

LÊ BÁ THANH

Nhằm ổn định đời sống Nhân dân, bảo đảm an ninh quốc phòng, phát triển kinh tế-xã hội và thực hiện tốt các nhiệm vụ đối ngoại của Đảng, Nhà nước, thời gian qua, ngành Dự trữ Nhà nước chủ động xây dựng các kế hoạch, giải pháp mua tăng hàng dự trữ quốc gia đưa vào nhập kho để chủ động đáp ứng yêu cầu xuất cấp hỗ trợ Nhân dân phòng chống, khắc phục hậu quả thiên tai, bão lũ, dịch bệnh, dịp Tết Nguyên đán, các dự án trồng rừng, hỗ trợ học sinh; viện trợ nước ngoài... Thời gian tới, ngành Dự trữ Nhà nước sẽ tập trung triển khai đồng bộ các giải pháp, thực hiện tốt nhiệm vụ xuất cấp hàng dự trữ quốc gia.

Từ khóa: Ngành Dự trữ Nhà nước, dự trữ quốc gia, đối ngoại, vật tư, gạo

PROVIDING NATIONAL RESERVE SUPPLIES IN EMERGENCY SITUATIONS AND EXTERNAL AIDS

Le Ba Thanh

To stabilize people's livelihoods, ensure national defense, foster socio-economic development, and support the foreign relations objectives of the Party and State, the National Reserve sector has proactively developed plans and measures to increase inventory of national reserves. These reserves are strategically stocked to meet distribution demands for disaster relief, pandemic response, Lunar New Year holiday support, reforestation projects, student assistance, and foreign aid. Moving forward, the National Reserve sector will implement comprehensive solutions to efficiently fulfill its role in national reserve distribution.

Keywords: The National Reserve sector, national reserves, external relations, supplies, rice

Ngày nhận bài: 8/10/2024

Ngày hoàn thiện biên tập: 16/10/2024

Ngày duyệt đăng: 24/10/2024

Kết quả xuất cấp hàng dự trữ quốc gia theo quyết định của cấp có thẩm quyền

Căn cứ Danh mục hàng dự trữ quốc gia (DTQG) do Bộ Tài chính trực tiếp quản lý được quy định tại Nghị định số 94/2013/NĐ-CP ngày 21/8/2013 của Chính phủ và Chiến lược phát triển DTQG được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 2091/QĐ-TTg ngày 28/12/2012 phê duyệt chiến lược phát triển DTQG đến năm 2020; Quyết định số 305/

QĐ-TTg ngày 12/4/2024 phê duyệt chiến lược phát triển DTQG đến năm 2030, Tổng cục Dự trữ Nhà nước đã trình Bộ Tài chính trình Thủ tướng Chính phủ giao chỉ tiêu kế hoạch mua hàng DTQG phù hợp với tình hình phát triển kinh tế - xã hội từng thời kỳ, từng giai đoạn để phục vụ tốt mục tiêu DTQG. Việc bố trí nhập hàng DTQG tại 22 cục Dự trữ Nhà nước khu vực để sẵn sàng xuất cấp hỗ trợ, cứu trợ các địa phương đảm bảo nhanh chóng, kịp thời đáp ứng tốt phương châm "4 tại chỗ": Chỉ huy tại chỗ; lực lượng tại chỗ; Phương tiện, vật tư tại chỗ; Hậu cần tại chỗ.

Công tác xuất cấp hàng DTQG để cứu trợ, hỗ trợ, viện trợ quốc tế (theo các Quyết định của cấp có thẩm quyền) đã được Tổng cục Dự trữ Nhà nước giao nhiệm vụ cho các cục Dự trữ Nhà nước khu vực triển khai xuất cấp kịp thời; đồng thời có văn bản gửi Ủy ban nhân dân các tỉnh được hỗ trợ hàng DTQG để kế hoạch phân bổ, tổ chức tiếp nhận hàng để cứu trợ người dân theo đúng chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ. Các cục Dự trữ Nhà nước khu vực được giao nhiệm vụ xuất cấp hàng DTQG đã chủ động liên hệ, báo cáo Ủy ban nhân dân các địa phương để lập kế hoạch phân bổ, tiếp nhận hàng dự trữ triển khai xuất cấp; đồng thời phối hợp chặt chẽ với các sở, ban, ngành của địa phương để tổ chức xuất kho, vận chuyển, bàn giao hàng cho các đơn vị trực tiếp được thụ hưởng kịp thời; hàng DTQG xuất cấp cho các bộ, ngành, địa phương luôn đảm bảo số lượng, chất lượng, theo đúng kế hoạch, thời gian tiếp nhận của các địa phương đã quy định.

Với tinh thần triển khai khẩn trương, quyết liệt,

cùng sự chỉ đạo sát sao của Chính phủ, sự quyết tâm cao của cán bộ công chức ngành Dự trữ Nhà nước, từ đầu năm 2024 đến nay, ngành Dự trữ Nhà nước đã triển khai xuất cấp một số mặt hàng DTQG do Bộ Tài chính (Tổng cục Dự trữ Nhà nước) trực tiếp quản lý cho các địa phương để hỗ trợ nhân dân, cụ thể:

Đối với lương thực: Xuất cấp 100.921 tấn gạo để cứu trợ, hỗ trợ, viện trợ cho các địa phương, trong đó: (i) Hỗ trợ Tết Nguyên đán 10.401 tấn; (ii) Hỗ trợ giáp hạt 5.945 tấn gạo; (iii) Hỗ trợ khắc phục thiệt hại con bão số 3: 433 tấn; (iv) Hỗ trợ học sinh 69.940 tấn gạo (gồm: Bổ sung học kỳ I năm học 2023-2024 là 146 tấn; Hỗ trợ học kỳ II năm học 2023-2024 là 32.413 tấn; Hỗ trợ học kỳ I năm học 2024-2025 là 37.382 tấn); (v) Hỗ trợ dự án trồng rừng 4.202 tấn gạo; (vi) Xuất cấp công tác đối ngoại 10.000 tấn gạo.

Đối với vật tư thiết bị: (i) Xuất cấp 08 bộ xuồng cao tốc; 50 bộ nhà bạt; 2.445 chiếc phao tròn; 4.123 chiếc phao áo; 40 chiếc bè nhẹ; 06 bộ máy phát điện; 05 bộ máy bơm nước chữa cháy; 02 bộ thiết bị khoan cắt; 02 bộ máy khoan phá bê tông; 02 bộ thiết bị phóng dây cứu hộ cho các địa phương khắc phục thiệt hại của con bão số 3 (Yagi); (ii) Để các bộ, ngành, địa phương có trang thiết bị phục vụ công tác phòng, chống ứng phó với các sự cố thiên tai và tìm kiếm cứu nạn trên địa bàn, hiện nay Tổng cục Dự trữ Nhà nước đã trình Bộ Tài chính trình Thủ tướng xuất cấp: 998 bộ nhà bạt; 58.750 chiếc phao tròn; 101.804 chiếc phao áo; 1.040 chiếc bè nhẹ; 44 bộ máy phát điện; 150 bộ máy bơm nước chữa cháy; 09 bộ thiết bị khoan cắt; 24 bộ máy khoan phá bê tông; 20 bộ thiết bị phóng dây cứu hộ; 10 bộ thiết bị tìm kiếm nạn nhân bằng hình ảnh và âm thanh.

Ngoài số lượng, Danh mục hàng DTQG do Bộ Tài chính đã xuất cấp nêu trên, căn cứ nhu cầu đề nghị của các bộ, ngành, địa phương, Thủ tướng Chính phủ đã giao: (i) Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn xuất cấp 182.000 liều vắc xin các loại, 160.500 lít hóa chất sát trùng cho gia súc gia cầm, 93 tấn hóa chất sát trùng cho nuôi trồng thủy sản, 110,2 tấn hạt giống cây trồng để hỗ trợ các địa phương phòng chống dịch bệnh, ổn định sản xuất; (ii) Bộ Y tế xuất cấp 1.765.000 viên sát khuẩn nước Aquatabs 67mg cho các địa phương khắc phục hậu quả con bão số 3 (Yagi); (iii) Bộ Quốc phòng xuất cấp 02 động cơ Diesel M851-TM5 cho quân chủng hải quân phục vụ nhiệm vụ quốc phòng.

Nhìn chung, công tác xuất cấp hàng DTQG để cứu trợ, hỗ trợ cho các địa phương (để hỗ trợ học sinh vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn;

hỗ trợ người dân vùng thiên tai, mất mùa, giáp hạt; Tết Nguyên đán cổ truyền của dân tộc) tại mỗi thời điểm mang ý nghĩa khác nhau, nhưng đây là việc làm hết sức cần thiết, có ý nghĩa lớn lao, đậm chất nhân văn thể hiện tinh thần “tương thân tương ái” sẻ chia của Chính phủ với người dân.

Thông qua công tác sử dụng nguồn lực DTQG hỗ trợ các địa phương đã được người dân, các cấp chính quyền địa phương nhiệt liệt ủng hộ, đánh giá cao về chính sách hỗ trợ của Chính phủ; không những giúp các địa phương bảo đảm công tác an sinh xã hội trên địa bàn mà còn trực tiếp động viên, khuyến khích người dân vùng bị thiên tai, mất mùa sớm ổn định cuộc sống; góp phần nâng cao chất lượng giáo dục để phát triển nguồn nhân lực đối với vùng đồng bào dân tộc thiểu số có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn (đối với hỗ trợ gạo cho học sinh).

Việc xuất cấp gạo cho các Dự án trồng rừng không những giúp nhân dân vùng đồng bào dân tộc thiểu số xóa đói giảm nghèo, ổn định phát triển kinh tế mà còn gián tiếp giúp các địa phương bảo đảm công tác an sinh xã hội; diện tích rừng trồng, chăm sóc, bảo vệ ngày càng tăng cao; tạo công ăn việc làm cho người dân và phát triển kinh tế gia đình, ổn định cuộc sống. Ngoài ra, việc xuất cấp viện trợ cho nước bạn (Cuba) là một trong những nhiệm vụ chính trị quan trọng, thể hiện tinh thần tương trợ anh em truyền thống giữa hai nước, góp phần tăng cường, củng cố mối quan hệ đặc biệt, sự hợp tác toàn diện với nước bạn, góp phần nâng cao vị thế của Việt Nam trên trường quốc tế.

Với những kết quả thiết thực đạt được trong thời gian qua, ngành Dự trữ Nhà nước sẽ tiếp tục phát huy truyền thống tốt đẹp, quyết tâm phấn đấu, hoàn thành thắng lợi các nhiệm vụ chính trị được giao, vững bước tiến lên dành nhiều thành tựu và đóng góp to lớn hơn nữa cho sự nghiệp xây dựng, bảo vệ, phát triển đất nước.

Khó khăn, thách thức trong thực hiện nhiệm vụ xuất cấp hàng dự trữ quốc gia

Bên cạnh những kết quả đạt được trên, việc thực hiện nhiệm vụ xuất cấp hàng DTQG của ngành Dự trữ Nhà nước cũng gặp phải một số khó khăn, sau:

Thứ nhất, việc xuất cấp, hỗ trợ hàng DTQG chủ yếu tập trung ở các địa phương, vùng có điều kiện kinh tế-xã hội đặc biệt khó khăn, hệ thống giao thông đi, lại gặp nhiều khó khăn; ngoài ra, công tác giao, nhận hàng DTQG với các địa phương phải thực hiện trong thời gian ngắn, gấp nên quá trình triển khai nhiệm vụ còn gặp nhiều khó khăn.

Thứ hai, việc tổng hợp trình cấp có thẩm quyền ra quyết định xuất cấp hàng DTQG còn kéo dài, khi có quyết định xuất cấp không còn đảm bảo tính kịp thời. Ngoài ra, một số địa phương số liệu rà soát, tổng hợp báo cáo chưa chính xác nhu cầu sử dụng, dẫn đến khi được xuất cấp hàng DTQG lại có văn bản đề nghị không nhận hết chỉ tiêu được nhận.

Thứ ba, sự phối hợp giữa chính quyền địa phương với các cơ quan còn nhiều bất cập như việc thống kê nhu cầu xuất cấp, đối tượng sử dụng... Một số địa phương chưa quan tâm đến công tác đề xuất xuất cấp hàng DTQG; việc phân bổ hàng xuất cấp còn nhiều hạn chế như công tác vận chuyển, tiếp nhận chưa được kịp thời, chưa có kế hoạch trong dài hạn, làm giảm tính kịp thời, hiệu quả của việc sử dụng hàng DTQG.

Thứ tư, công tác tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành, Nhân dân chưa sâu sát, còn đơn giản, khi có sự cố xảy ra lúng túng và bất cập, chưa kịp thời báo cáo cấp có thẩm quyền xem xét, xử lý.

Thứ năm, việc xuất cấp hàng DTQG để cứu trợ, hỗ trợ các địa phương thường phát sinh vào thời điểm cận kề Tết Nguyên đán hoặc xuất cấp trong tình huống đột xuất, cấp bách (khi có thiên tai, mưa lũ gây ra) nên việc thuê ngay phương tiện vận chuyển, nhân lực bốc xếp để bàn giao cho địa phương gặp nhiều trở ngại, khó khăn...

Nâng cao hiệu quản lý, xuất cấp hàng dự trữ quốc gia trong thời gian tới

Để đạt được những kết quả nói trên, trước hết là nhờ sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của lãnh đạo Đảng, Chính phủ đối với hoạt động DTQG và sự phối hợp chặt chẽ của các bộ, ngành, các địa phương, coi đó là một hoạt động kinh tế đặc biệt, góp phần quan trọng vào sự phát triển bền vững của nền kinh tế. Tiếp tục phát huy kết quả đã đạt được, khắc phục những tồn tại, hạn chế, thời gian tới, ngành Dự trữ Nhà nước triển khai thực hiện các giải pháp sau:

Một là, việc xây dựng và hoàn thiện hệ thống thể chế chính sách pháp luật về DTQG phải đồng bộ làm cơ sở cho việc triển khai thực hiện.

Hai là, bố trí, tăng cường nguồn lực từ ngân sách nhà nước để chi mua sắm hàng DTQG, đầu tư cơ sở hạ tầng... tạo tiềm lực cơ bản cho dự trữ nhà nước sẵn sàng và chủ động đáp ứng kịp thời trong các tình huống cấp bách, đảm bảo an ninh, quốc phòng, góp phần ổn định đời sống nhân dân theo đúng mục tiêu DTQG đã quy định.

Ba là, các bộ, ngành, chính quyền địa phương cần phối hợp chặt chẽ với các cơ quan Dự trữ Nhà nước chuyên trách ở Trung ương để rà soát, đánh giá, đề xuất những nhu cầu các mặt hàng cần dự trữ tại địa phương để xây dựng quy hoạch, chiến lược đầu tư, mua sắm hàng đưa vào DTQG cho phù hợp, bố trí số lượng, danh mục hàng DTQG tại các vùng, miền phù hợp với thực tiễn cứu hộ, cứu nạn, đáp ứng tốt yêu cầu “4 tại chỗ” và yêu cầu an sinh xã hội

Bốn là, Tổng cục Dự trữ Nhà nước tăng cường quản lý, giám sát chất lượng hàng DTQG ngay từ khi nhập kho, trong quá trình bảo quản và xuất kho; đồng thời tăng cường công tác kiểm tra, giám sát chất lượng hàng trong quá trình bảo quản, kịp thời chỉ đạo, hướng dẫn xử lý hàng DTQG gặp sự cố về chất lượng (nếu có) để đảm bảo chất lượng hàng DTQG theo đúng quy định của quy chuẩn, sẵn sàng xuất cấp theo quyết định của cấp có thẩm quyền.

Năm là, các Cục Dự trữ Nhà nước khu vực có trách nhiệm thực hiện bảo quản từng mặt hàng hàng DTQG theo đúng quy định của Quy chuẩn, tiêu chuẩn kỹ thuật. Yếu tố quan trọng nhất là cán bộ, công chức hệ thống dự trữ nhà nước đã cố gắng nỗ lực phấn đấu để thực hiện với kết quả cao nhất các nhiệm vụ được giao, phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật, không ngừng học tập, nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, hoàn thành các chỉ tiêu kế hoạch hàng năm. Đây chính là nhân tố quyết định cho mọi thành công của ngành Dự trữ Nhà nước.

Tài liệu tham khảo:

1. Quốc hội, Luật Dự trữ quốc gia;
2. Chính phủ (2013), Nghị định số 94/2013/NĐ-CP quy định chi tiết thi hành luật dự trữ quốc gia;
3. Chính phủ (2021), Nghị định số 20/2021/NĐ-CP ngày 15/3/2021 quy định chính sách trợ giúp xã hội đối với đối tượng bảo trợ xã hội;
4. Chính phủ (2016), Nghị định số 116/2016/NĐ-CP ngày 18/7/2016 quy định chính sách hỗ trợ học sinh và trường phổ thông ở xã, thôn đặc biệt khó khăn;
5. Thủ tướng Chính phủ Quyết định số 2091/QĐ-TTg ngày 28/12/2012 phê duyệt chiến lược phát triển dự trữ quốc gia đến năm 2020;
6. Thủ tướng Chính phủ, Quyết định số 305/QĐ-TTg ngày 12/4/2024 phê duyệt chiến lược phát triển dự trữ quốc gia đến năm 2030.
7. Bộ Tài chính (2020), Thông tư số 51/2020/TT-BTC quy định về quy trình xuất cấp, giao nhận, phân phối, sử dụng hàng dự trữ quốc gia xuất để cứu trợ, hỗ trợ, viện trợ và quản lý kinh phí đảm bảo cho công tác xuất cấp, giao nhận hàng để cứu trợ, hỗ trợ, viện trợ.

Thông tin tác giả:

Lê Bá Thanh - Vụ trưởng Vụ Quản lý hàng dự trữ (Tổng cục Dự trữ Nhà nước)

Email: lebatanh@gdsr.gov.vn